

CHƯƠNG TRÌNH ĐÀO TẠO CẤP CỨU CƠ BẢN

(DÀNH CHO BÁC SỸ CẤP CỨU TUYỂN TỈNH)

HÀ NỘI, THÁNG 12 NĂM 2013

GIỚI THIỆU CHƯƠNG TRÌNH

Sự cần thiết ban hành chương trình

Theo quy chế Cấp cứu, Hồi sức tích cực và chống độc do Bộ Y tế ban hành kèm theo quyết định 01/2008/ QĐ-BYT ngày 21 tháng 1 năm 2008, các bệnh viện tuyến tỉnh trở lên sẽ thành lập khoa Cấp cứu, các bệnh viện sẽ có khoa Cấp cứu. Do đó nhu cầu về đào tạo các bác sĩ có kiến thức về cấp cứu là rất lớn và cấp bách, nhất là hiện nay phần lớn các bác sĩ được tuyển vào các bệnh viện đều mới là bác sĩ đa khoa, chưa được đào tạo chuyên khoa nhưng đã phải làm ngay công việc chuyên khoa.

Chương trình này được biên soạn với mục đích cung cấp cho học viên các hiểu biết, kỹ năng cơ bản, cần thiết nhất về chẩn đoán, xử trí cấp cứu các tình huống bệnh lý thường gặp tại khoa cấp cứu.

Tóm lược nội dung

Chương trình này cung cấp cho học viên các hiểu biết, kỹ năng ở trình độ định hướng chuyên khoa và chẩn đoán, xử trí cấp cứu các tình huống bệnh thường gặp trong cấp cứu, và một số thủ thuật cơ bản trong cấp cứu nội khoa và chấn thương.

Phạm vi áp dụng chương trình

Chương trình này được sử dụng tại bệnh viện đa khoa tỉnh, thành trên cả nước

CHƯƠNG TRÌNH ĐÀO TẠO CẤP CỨU CƠ BẢN

1. Tên khóa học: Đào tạo cấp cứu cơ bản

2. Thời gian đào tạo: 48 tiết

3. Mục tiêu đào tạo: Sau khóa học này học viên có khả năng

Mục tiêu kiến thức

1. Trình bày được cách xác định hoặc chẩn đoán các cấp cứu thường gặp tại khoa cấp cứu tuyến tỉnh.
2. Trình bày được các biện pháp xử trí cấp cứu các cấp cứu thường gặp tại khoa cấp cứu.

Mục tiêu kỹ năng

1. Chẩn đoán và xử trí được một số cấp cứu thường gặp trong khoa cấp cứu tuyến tỉnh.
2. Thực hiện thuần thục một số thủ thuật cấp cứu thường gặp nhất.

Mục tiêu thái độ

1. Rèn luyện tác phong tích cực, khẩn trương, cẩn thận và tinh thần trách nhiệm trong khám và điều trị bệnh nhân.
2. Rèn luyện văn hóa ứng xử khi tiếp xúc với bệnh nhân nặng.

4. Học viên tham dự khóa đào tạo

Các bác sĩ đang và sẽ làm việc tại các khoa cấp cứu bệnh viện tuyến tỉnh, chưa qua đào tạo về chuyên ngành hồi sức cấp cứu hoặc các bác sĩ đang công tác tại khoa cấp cứu bệnh viện tuyến tỉnh có nhu cầu được đào tạo lại, cập nhật các kiến thức kỹ năng về chuyên ngành cấp cứu

5. Nội dung đào tạo

LÝ THUYẾT: 24 tiết

TT	Tên bài	Mục tiêu học tập	Số tiết
1	Nhận định và kiểm soát ban đầu bệnh nhân cấp cứu	1. Trình bày được các nguyên tắc chính khi tiếp cận và xử trí bệnh nhân cấp cứu. 2. Trình bày được các nguyên tắc cần tuân thủ để tránh các sai lầm.	2
2	Các kỹ thuật kiểm soát đường thở	1. Kể tên được những rối loạn gây tắc nghẽn đường thở thường gặp. 2. Trình bày được cách xử trí tắc nghẽn đường thở.	2
3	Chẩn đoán và xử trí cấp cứu ban đầu suy hô hấp cấp	1. Trình bày được các nguyên nhân suy hô hấp thường gặp. 2. Nhận biết được khó thở và định hướng chẩn đoán được một số nguyên nhân chính.	2
4	Xử trí cấp cứu sốc	1. Trình bày được chẩn đoán xác định tình trạng sốc, phân loại sốc. 2. Nêu được nguyên tắc xử trí cấp cứu sốc. 3. Trình bày được các biện pháp xử trí cấp cứu sốc.	1

TT	Tên bài	Mục tiêu học tập	Số tiết
5	Cấp cứu ngừng tuần hoàn cơ bản	1. Nêu được các dấu hiệu chẩn đoán xác định ngừng tuần hoàn 2. Mô tả các bước tiến hành hồi sinh tim phổi cơ bản 3. Liệt kê các nguyên nhân gây ngừng tuần hoàn thường gặp và có thể điều trị nhanh chóng	1
6	Cấp cứu ngừng tuần hoàn nâng cao	1. Trình bày được phác đồ cấp cứu nâng cao ngừng tuần hoàn. 2. Kể tên 11 nguyên nhân chủ yếu cần phát hiện trong cấp cứu ngừng tuần hoàn. 3. Thực hiện được cấp cứu nâng cao NTH trên mô hình, bao gồm phối hợp các kỹ thuật cấp cứu: đặt nội khí quản (NKQ), bóp bóng, sốc điện và dùng thuốc theo tình huống lâm sàng và điện tâm đồ.	2
7	Chẩn đoán và xử trí cấp cứu nhồi máu cơ tim cấp có ST chênh lên	1. Trình bày được các triệu chứng và chẩn đoán nhồi máu cơ tim cấp có ST chênh lên. 2. Trình bày được các biện pháp xử trí cấp cứu nhồi máu cơ tim cấp.	1

TT	Tên bài	Mục tiêu học tập	Số tiết
8	Cấp cứu chấn thương sọ não	1. Nêu được các dấu hiệu lâm sàng gợi ý chấn thương sọ não trên bệnh nhân chấn thương. 2. Nêu được mục tiêu và nguyên tắc xử trí chấn thương sọ não tại khoa cấp cứu. 3. Mô tả phác đồ xử trí cấp cứu chấn thương sọ não tại khoa cấp cứu.	1
9	Cấp cứu chấn thương cột sống	1. Mô tả được các triệu chứng lâm sàng, cận lâm sàng của chấn thương cột sống. 2. Nắm được các nguyên tắc xử trí chấn thương cột sống tại khoa cấp cứu. 3. Nêu được nguyên tắc bất động cột sống cổ và nguyên tắc tháo nẹp cổ tại khoa cấp cứu.	1
10	Cấp cứu chấn thương ngực	1. Nêu được nguyên tắc xử trí cấp cứu chấn thương ngực tại khoa cấp cứu. 2. Mô tả triệu chứng của sáu loại chấn thương ngực đe dọa tính mạng bệnh nhân ngay lập tức. 3. Nêu được các biện pháp xử trí các chấn thương ngực tại khoa cấp cứu.	1

TT	Tên bài	Mục tiêu học tập	Số tiết
11	Cấp cứu chấn thương bụng	1. Trình bày được nguyên tắc xử trí chấn thương bụng. 2. Trình bày được các biện pháp xử trí cấp cứu chấn thương bụng. 3. Nêu được các nguyên tắc xử trí cấp cứu chấn thương bụng, vết thương bụng	1
12	Chẩn đoán và xử trí cấp cứu ban đầu sốc chấn thương ở người lớn	1. Trình bày được các nguyên nhân gây sốc chấn thương 2. Trình bày cơ chế bệnh sinh của sốc chấn thương và phân loại sốc mất máu 3. Trình bày được chẩn đoán sốc chấn thương 4. Trình bày được các bước kiểm soát chấn thương	1
13	Cấp cứu chấn thương xương, mô mềm và chi thể đứt rời	1. Nêu được các nguyên tắc chung xử trí cấp cứu gãy xương 2. Mô tả một số biện pháp cố định các xương gãy và nguyên tắc xử trí cấp cứu chấn thương xương chậu 3. Nêu được các bước xử trí cấp cứu vết thương chi thể đứt rời 4. Mô tả triệu chứng lâm sàng và nêu được nguyên tắc xử trí cấp cứu hội chứng chèn ép khoang	2

TT	Tên bài	Mục tiêu học tập	Số tiết
14	Cấp cứu bệnh nhân bỏng	1. Trình bày được các nguyên nhân gây bỏng. 2. Đánh giá được tình trạng nguy kịch của bệnh nhân tại khoa cấp cứu. 3. Phân độ nặng của bỏng (diện tích, độ sâu, vị trí). 4. Thực hiện được việc xử trí cấp cứu cho bệnh nhân bỏng tại khoa cấp cứu.	2
15	Nguyên tắc chẩn đoán và xử trí ngộ độc cấp	1. Trình bày được các loại ngộ độc hay gặp trong cấp cứu. 2. Nêu được nguyên tắc xử trí các loại ngộ độc thường gặp. 3. Trình bày được các biện pháp xử trí ngộ độc cấp.	2
16	Vận chuyển bệnh nhân cấp cứu	1. Trình bày được phân loại các cách di dời và vận chuyển bệnh nhân. 2. Trình bày được vận chuyển bệnh nhân trong bệnh viện và chuyển viện. 3. Trình bày được các tư thế an toàn.	2

THỰC HÀNH: 20 tiết

TT	Tên bài	Mục tiêu học tập	Số tiết
1	Kỹ thuật kiểm soát đường thở	1. Nắm được những kỹ thuật khai thông đường thở. 2. Thực hành thuần thực các kỹ thuật chính như ngửa đầu nhấc cằm, ấn giữ hàm, đặt canuyn miệng, và đặt nội khí quản.	4
2	Kỹ thuật cấp cứu ngừng tuần hoàn	1. Thực hành thuần thực kỹ thuật cấp cứu ngừng tuần hoàn. 2. Tập thực hành theo nhóm cấp cứu.	4
3	Kỹ thuật vận chuyển bệnh nhân	1. Nắm được các nguyên tắc chính khi vận chuyển bệnh nhân. 2. Thực hành thuần thực các kỹ thuật vận chuyển bệnh nhân chính.	4
4	Kỹ thuật xử trí vết thương xuyên thấu	1. Nắm vững nguyên tắc xử trí vết thương xuyên thấu. 2. Thực hành thuần thực các kỹ thuật xử trí vết thương thấu ngực, bụng, sọ não.	4
5	Kỹ thuật bất động xương gãy và cột sống	1. Nắm vững nguyên tắc bất động xương gãy và cột sống. 2. Thực hành thuần thực các kỹ thuật bất động xương gãy và cột sống.	4

6. Đánh giá

Kiểm tra trước và sau khi học bằng bộ câu hỏi trắc nghiệm trong thời gian 15 phút

7. Tổ chức khóa học

7.1. Phân bổ thời gian khóa học

7.1.1. Phân bổ thời gian

- **Tổng thời gian toàn khóa học:** 48 tiết
- Khai giảng và Bế giảng: 2 tiết
- Học lý thuyết và thực tập lâm sàng: 44 tiết
- Kiểm tra đầu vào đầu ra: 2 tiết

7.1.2. Thời khóa biểu

	Thứ hai	Thứ ba	Thứ tư	Thứ năm	Thứ sáu	Thứ bảy
Buổi sáng	Khai giảng lý thuyết	Lý thuyết	Lý thuyết	Lý thuyết	Lý thuyết	Lý thuyết
Buổi chiều	Thực hành	Thực hành	Thực hành	Thực hành	Thực hành	Giải đáp kiểm tra bế giảng

7.2. Tổ chức lớp học

- Khóa học được tổ chức tại bệnh viện tỉnh.
- Số học viên của mỗi lớp không quá 20, được chia thành các 4 nhóm thực hành (mỗi nhóm không quá 5 học viên).

7.3 Đánh giá và cấp chứng chỉ

7.3.1. Những học viên đủ các tiêu chuẩn sau đây được Giám đốc Bệnh viện Bạch Mai cấp Giấy chứng nhận theo quy định của Thông tư 07/2008/TT-BYT của Bộ Y tế:

- Không nghỉ quá 10% tổng số thời gian khóa học.
- Không bị kỷ luật từ hình thức cảnh cáo trở lên trong thời gian tham dự khóa học.
- Điểm kiểm tra kết thúc khóa học từ 70% trở lên.

7.3.2. Những học viên không đủ 4 tiêu chuẩn trên không được cấp giấy chứng nhận hoàn thành khóa học.

8. Điều kiện thực hiện chương trình

8.1. Giảng viên

Giảng viên của lớp là các bác sĩ đủ các điều kiện sau:

- Có kinh nghiệm công tác trong chuyên ngành hồi sức cấp cứu
- Tham gia biên soạn tài liệu giảng dạy của lớp học hoặc đã được cấp giấy chứng nhận hoàn thành khóa học
- Các trường hợp khác do Cục quản lý khám chữa bệnh Bộ Y tế và Hội HSCC-CD Việt Nam quyết định

8.2. Tài liệu giảng dạy, học tập

- Tài liệu cấp cứu cơ bản do Bộ Y tế ban hành và một số tài liệu khác trong và ngoài nước về cấp cứu .
- Một số thủ thuật có video clip.

9. Hướng dẫn thực hiện chương trình

9.1. Học lý thuyết:

- Học viên đọc tài liệu, giảng viên hướng dẫn các vấn đề cơ bản theo mục tiêu bài giảng.
- Phương pháp giảng dạy: giảng dạy tích cực.
- Địa điểm: giảng đường

9.2. Học thực hành:

- Trên mô hình hoặc xem video.
- Học viên chia nhóm thực hành.

Chỉ tiêu thực hành

- Học viên phải thực hiện được thuần thục các thủ thuật và kỹ thuật theo chương trình.